

ITEM NO 10157/53

B/MP
16 Oct
I/11445

CZECHOSLOVAKIA

HEALTH AND RECREATION

Hospitals
Medicines
Physicians

CZECH MINISTRY OF HEALTH ARBITRARILY CONTROLS DOCTORS
AND MEDICINES

SOURCE FRANKFURT : A 31-year-old Czech physician who
escaped West in late August 1953.

DATE OF OBSERVATION : Until the end of August 1953.

ENGLISH SYNOPSIS

A newly qualified physician in the CSR has to go where the Ministry of Health sends him. The names of physicians who have newly qualified are automatically passed to the Ministry of Health which, although it inquires what branches of medicine the new physicians wish to practice, usually disregards their wishes.

The department of medical cadre is run by Communist functionaries who mostly are uneducated, and these men decide the physicians fate from a political point of view. Similar functionaries sit in the health department of the local ONVs and KNVs.

The Ministry of Health also controls the distribution of all medicines through a chain of chemists. This system often compels the physician to apply to a dozen different places for the medicine he needs, with a dozen different forms. Thus a great deal of time is wasted before urgently needed medicines may be obtained. Although foreign medicines are listed at the hospitals they can only be obtained in special cases. Medicines not listed require a special permit from the Ministry of Health.

/more/

EVAL. COMMENT :

This is an extremely valuable report about the new policy of placing the newly promoted physicians. It also reveals a great shortage of medicines, particularly those from abroad. As a whole this report is confirmed here by ample information available in our files and even by the press.

x x x

Dnes již dávno neexistuje pro lékaře možnost najít si práci a místo podle své volby, jako tomu bylo kdysi. Ihned po promoci je medik písemně vyrozuměn ministerstvem zdravotnictví, kam má nastoupit, co bude jeho práce. Je sice pravda, že před promocí je s každým proveden předpromoční rozhovor, týkající se záliby dotyčného, plánu do budoucna a předmětu dalšího studia, avšak velmi málo kdy se stane, že lékař dostane takové místo, jaké by si přál.

Ministerstvo zdravotnictví přesídlilo již asi před půl druhým rokem z Malé Strany do nové moderní budovy na Vinohradech v Korunní třídě, vedle továrny Orion a vinnohradského pivovaru. Zde je umístěn aparát, který disponuje promovanými lékaři, přiděluje je jednotlivým KNV, které lékaře dále přidělují na MNV a nemocnice v místě. Do příslušného oddělení přidělujícího lékaře nemají oficiálně lékaři přístup a veškeré případy jsou vybavovány poštou. Pouze zvláštní žádosti nebo stížnosti mohou být osobně předneseny a informátor osobně navštívil osobní referát v srpnu t.r.

Po proniknutí vřátnicí v moderní budově na Korunní třídě, kde návštěvníku je odňata občanská legitimace a vystaven návštěvní lístek s dobou příchodu, octne se návštěvník v hale vykládané mramorem, u paty moderního širokého schodiště, po jehož obou stranách jezdí asi 4 zdviže. Kádrové oddělení, spojené s osobním oddělením, přidělujícím lékařem se nalézá ve 3. poschodí, postranní schodiště, předposlední dveře vpravo. Příjímací dny jsou zde středa a čtvrtek dopoledne.

/more/

Kdo byl přednostou kádrového oddělení, informátor přesně neví, má však dojem, že to byl MUDr. HRONEK /fnu/, kterého osobně neviděl.

Návštěvníci přijdou do styku s pouze t.zv. lidovými referenty, kteří jsou dnes nejen na ministerstvu zdravotnictví, ale i na zdravotních referátech KNV a ONV, a mají za úkol kontrolovat činnost lékařů po stránce politické. Tito lidé nejsou odborně školeni a není u nich předpokladem lékařská znalost.

Informátor si pamatuje lidovou referentku ZÍTKOVOU /fnu/, silnější, černovlasou ženu, asi 30 letou, příjemného vystupování, se kterou se setkal v srpnu t.r. Při rozhovoru týkajícím se osobní informátorovy žádosti ZÍTKOVÁ informátoru vykala, neužívala názvu "soudruhu", protože ani informátor tohoto oslovení neužíval, přesto že to bylo na osobním referátě zvykem a ZÍTKOVÁ byla jistě komunistkou.

Informátor si vzpomíná, že na stejném místě před rokem seděla rovněž žena, lidová referentka RIEGLOVÁ /fnu/, velmi elegantní mladá žena, asi 28 let, moderně oblečená a naličená, vysoká blondýnka, velmi příjemného vystupování, která informátorovy žádosti vyslechla a poznamenala, avšak nikdy nevyřídila.

Jinak nikoho jiného informátor z ministerstva zdravotnictví nezná, neboť vše se vyřizovalo poštou.

Mladý lékař je tedy poštou přidělen některému KNV, neboť zdravotní služba je v kompetenci KNV, které dále přenáší na MNV, zdravotní referáty, mající vždy číslo 6. ONV přiděluje lékaře do určitých míst, které jsou v kompetenci MNV, avšak MNV nemají možnost o zdravotnické službě nijak rozhodovat.

Referáty "národního zdraví" na KNV vypadají podobně jako referáty na ministerstvu zdravotnictví, to jest jsou zde hlavními činiteli rovněž lidoví referenti, kontrolující často přednostu referátu. Dále existují jen zdravotničtí pracovníci buď ve zdravotních střediscích v obcích, nemocnicích nebo továrnách.

/more/

Ordinace praktických lékařů existují ještě stále, zvláště na malých dědinách, avšak ve větších městech jsou většinou již vytvořena zdravotní střediska, t.j. praktičtí lékaři zbaveni soukromé praxe a donuceni pracovat ve středisku, kde jest jich několik pohromadě. Takové zdravotní středisko má název úřední "Ústav národního zdraví", kam chodí pacienti ať už národně pojištění nebo ještě někteří soukromníci. Přednostové Ústavu národního zdraví automaticky jsou členy KNV.

Na Slovensku je určitá autonomie, neboť ministerstvo zdravotnictví v PRAZE předá lékaře určeného pro Slovensko povereníctvu v BRATISLAVĚ a to samo distribuuje lékaře dále ve vlastní kompetenci.

Podobně jako distribuce lékařů, jest rovněž distribuce léků v rukou ministerstva zdravotnictví. Potřebuje-li lékař v nemocnici lék, musí se obrátit nejprve na nemocniční lékárníčku v oddělení; když lék není na skladě zde, musí požádat vrchní sestru nebo lékaře v nemocnici. Další instancí je lékárna v místě, která vydá lék proti příslušnému formuláři podepsanému ředitelem nemocnice a kanceláří nemocnice. Kdyby lékárna lék neměla, musí jej objednat z krajské lékárny, případně z hlavní lékárny v PRAZE, BRNĚ nebo BRATISLAVĚ.

Zahraniční léky jsou vydávány proti zvláštnímu odůvodnění na zvláštních formulářích pouze lékárnami ve velkých městech. Seznamy zahraničních léků, které jsou v lékárnách k dostání visí v každé nemocnici. Žádati jiný lék, než jak uvedeno v seznamech, nemá významu, neboť dovoz zahraničních léků v nutných případech jest povolován ministerstvem zdravotnictví.